



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci žalobce **A. K.**, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR** se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 10. 2015, č. j. OAM-52/LE-BE02-K01-2015, **t a k t o :**

- I. **Žaloba se z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce podal včasnou žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 10. 2015, kterým mu nebyla udělena mezinárodní ochrana, žalovaný správní orgán odkázal ve výroku svého rozhodnutí na ust. §§ 12 – 14b) zákona o azylu, č. 325/1999 Sb., v platném znění. Žalobce namítal, že žalovaný řádně nezjistil skutkový stav jeho věci a nepřihlédl ke všem skutkovým okolnostem a protože nezohlednil požadavky, plynoucí z čl. 4 kvalifikační směrnice, nepostupoval eurokonformním způsobem. V tomto ohledu odkázal žalobce na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu k čl. 4 odst. 5 cit. směrnice, kde se uvádí, že „v případě pochybnosti ve prospěch žadatele o mezinárodní ochranu“. Tedy, jsou-li dány skutečnosti, na základě nichž lze předpokládat, že k porušení základních lidských práv a svobod žadatele o azyl došlo, nebo mohlo by s ohledem na postavení žadatele ve společnosti, s přihlédnutím k jeho přesvědčení, názorům, chování atd., dojít, a správní orgán nemá dostatek důkazů o tom, že tomu tak nebylo či nemohlo by

v budoucnu být, pak tyto skutečnosti musí správní orgán v situaci důkazní nouze zohlednit, a to ve prospěch žadatele o azyl. V podobném případě je, dle přesvědčení žalobce, případně nutné přiznat uvedenému článku kvalifikační směrnice přímý účinek. Žalobce má povinnost tvrzení, povinností správního orgánu pak je shromáždit všechny dostupné důkazy, které věrohodnost žalobce vyvracejí či zpochybňují. Pokud tak výpověď žalobce je konzistentní a souladná s dostupnými informacemi ze země původu, je třeba z takové výpovědi vycházet. Žalovaný však v případě žalobce nezohlednil všechny azylově relevantní skutečnosti, které žalobce tvrdil v průběhu řízení a neprovedl k nim žádné důkazní prostředky. Žalobce se domnívá, že splňuje podmínky § 12 zákona o azylu, má odůvodněný strach z pronásledování ze strany extremistických hnutí a šikany ze strany státních orgánů pro jeho podporu separatistického hnutí v Doněcké lidové republice. V případě návratu do země původu mu hrozí psychický nátlak a šikanování pro jeho podporu separatistického hnutí v Doněcké lidové republice, jeho strach z této formy pronásledování je palčivější právě pro aktuální velmi vyhrcované rusko-ukrajinské vztahy. Žalobce se obává cit. pronásledování, jeho příslušností k sociální skupině osob, podporujících separatistické hnutí, se žalovaný vůbec nezabýval. Žalobce je přitom přesvědčen, že uvedený důvod umožňuje v jeho případě aplikovat ust. § 14a zákona o azylu. Síly Právěho sektoru, které mu vyhrožují, nejsou dle jeho informací pod kontrolou státních bezpečnostních složek, nemůže proto u nich ani hledat ochranu a podporu. Pokud se pak týká možnosti udělení humanitárního azylu, žalovaný překročil meze správního uvážení, formalisticky zhodnotil zdravotní stav žalobce a neprovedl reálné dokazování, zda mu může být na Ukrajině poskytnuta adekvátní péče, nezohlednil ani jeho sociální situaci. Je proto navrhováno zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného a vrácení věci k dalšímu řízení.

Žalovaný podal k žalobním námitkám písemné vyjádření dne 9. 12. 2015, uvedl, že žalobce ve své žádosti sdělil, že nebyl nikdy členem žádné politické strany ani organizace, uvedl, že se nikdy politicky neangažoval, neuvedl, že by měl jakékoliv potíže s uplatňováním politických práv a svobod. V dalším žalovaný poukázal na obecně známou bezpečnostní situaci na Ukrajině, s tím, že není žádný důvod se domnívat, že by se stav zhoršené bezpečnostní situace ve dvou oblastech měl rozšířit na celé území Ukrajiny, kde je situace nezměněná a stabilní. Žalobce přitom pochází ze západní části Ukrajiny, ze Lvovské oblasti, které se zhoršená situace netýká. Žalovaný uvážil žalobcovy námitky o tvrzeném nebezpečí a dospěl k závěru, že s tvrzenými důvody mu v zemi původu žádné azylově relevantní nebezpečí nehrozí, ani v případě povolání do armády. Snaha se narukování vyhnout není důvodem k udělení mezinárodní ochrany, zejména pokud se tato povinnost týká všech obyvatel země bez ohledu na jejich rasu, národnost, náboženství či politické přesvědčení. Branná povinnost je zcela legitimní občanskou povinností, kterou uznává i Úmluva o právním postavení uprchlíků, Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod. Sdělení žalobce ohledně jeho podpory Doněcké lidové republiky a následnými jím tvrzenými potížemi se státními orgány Ukrajiny a neznámými osobami s návazností na organizaci Právý sektor považuje žalovaný, po podrobném prozkoumání všech sdělení žalobce v rámci jeho dvou posledních žádostí o mezinárodní ochranu, za zcela účelově uvedená. Tyto důvody žalobce uvedl poprvé až ve svém ručně psaném prohlášení dne 30. 3. 2015, aniž by se o nich zmínil ať již v rámci současné žádosti, podané dne 20. 3. 2015, v ručně psaných důvodech k ní, či v předešlé žádosti ze dne 30. 12. 2014. Žádost žalobce považuje správní orgán za zcela

účelovou, podanou z důvodu legalizace jeho dalšího pobytu v ČR, poté, co byl zajištěn v záchytném zařízení pro cizince v Bělé-Jezové a ocitl se tak v situaci, kdy by byl nucen ČR opustit. Zde pak žalovaný zdůrazňuje, že azyl je naprosto specifickým institutem mezinárodněprávní ochrany, který slouží k ochraně osob před porušováním jejich nejzákladnějších lidských práv, nikoliv k legalizaci pobytu. Žalovaný připomíná i materiál Policie ČR ze dne 13. 3. 2015, o zajištění žalobce za účelem vycestování, popisující jednání žalobce, z něhož jednoznačně vyplývá, že o nelegálnosti svého pobytu věděl, byl si vědom i správního vyhoštění na dobu tří let ze dne 25. 4. 2013. Žalobce byl zařazen do evidence nežádoucích osob od 1. 6. 2013 do 1. 6. 2016. Žalobci nebyla opakovaně udělena mezinárodní ochrana, opakovaně mu bylo uloženo správní vyhoštění, ani v jednom případě nevycestoval, této své povinnosti se snaží vyhnout, nebo ji alespoň oddálit. Na území ČR pobývá bez cestovního dokladu a víza a nerespektuje rozhodnutí zdejších orgánů. Ve své žádosti žalobce uvedl, že jeho zdravotní stav je dobrý, na potíže se žaludečnými vředy dostává léky, neudělení humanitárního azylu je řádně odůvodněno a soud přezkoumává pouze, zda v daném případě nedošlo k vadám a bylo dodrženo právo na spravedlivý proces. Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Při jednání soudu dne 26. 9. 2016 žalobce uvedl, že matka mu sdělila, že situace je stále stejná, před půl rokem se oženil a vzal si Češku. Na svém původním návrhu trvá, náhradu nákladů řízení nežádá. Pověřená pracovnice žalovaného navrhla zamítnutí žaloby jako nedůvodné, náklady řízení neúčtovala.

Ze správního spisu soud konstatoval, že žalobce ve své žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 20. 3. 2015 uvedl, že je státním občanem Ukrajiny, téže národnosti, rozvedený, jeho rodiče a sourozenci žijí na Ukrajině. Do r. 2007 žil žalobce v Lopatynu ve Lvovské oblasti, od té doby žije v ČR. Cestovní pas mu byl v r. 2010 ukraden, řidičský průkaz je nyní na policii. Je pravoslavného vyznání, politicky nikdy organizován nebyl, na vojnu nebyl povolán. Má SŠ vzdělání, pracoval jako řidič a na stavbách. Z Ukrajiny vycestoval za prací a z rodinných důvodů, o azyl žádá kvůli situaci na Ukrajině, nechce se tam vracet. Do r. 2009 zde měl pracovní vízum, poté tu pobýval do prosince 2012 nelegálně. Měl výjezdní vízum, ale nechce odjet, neměl by na Ukrajině kde bydlet. Do České republiky přijel za prací, za výdělkem. Na ambasádě byl několikrát, potřeboval vyřídit nový doklad. Pokud by se měl vrátit, nic dobrého by ho nečekalo. Pohovor byl s žalobcem proveden dne 23. 4. 2015, sdělil, že nebyl spokojen s průběhem řízení v r. 2014 v Zastávce, tehdy byl ještě na Ukrajině mír. Nyní mu tam hrozí smrt, jeho strýc má v Doněcku firmu ALMAR, kde má žalobce podíl, strýci posílal peníze. Kamarád pracuje v Oděské oblasti pro Nový sektor, od něho se asi dozvěděli, že žalobce spolupracuje se svým strýcem, matka mu sdělila, že u nich doma byli lidé z Pravého sektoru a po žalobci se ptali, asi v září 2014. Matka jim dala telefon a oni mu volali, vyhrožovali, že ho zabijí. Strýcova firma se zabývá stavbou srubů, strýc pomáhá Doněcké národní republice. Žalobcův spolužák řekl jeho rodině, že ho čeká smrt. K dotazu žalovaného, proč tyto skutečnosti uvádí až nyní a nesdělil je ve své žádosti, žalobce uvedl, že čekal na pohovor. Dne 16. 6. 2015 byl žalobce seznámen s podklady, které správní orgán shromáždil za účelem posouzení žalobcovy situace a po jejich doplnění byl s podklady seznámen dne 4. 8. 2015.

Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.), ve svém rozhodnutí

soud vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.) a konstatoval, že závažnějších pochybení v průběhu správního řízení a v napadeném rozhodnutí neshledal.

Zákon o azylu upravuje v ust. § 12 důvody udělení azylu tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

V ust. § 13 zákona o azylu je upraven azyl za účelem sloučení rodiny, který lze udělit rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 v případě hodném zvláštního zřetele, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. Humanitární azyl upravuje ust. § 14, který lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany není zjištěn důvod pro její udělení podle § 12 zákona o azylu.

Zákon o azylu dále v ust. § 14 a) upravuje důvody udělení doplňkové ochrany, která se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2) a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Přitom za vážnou újmu se podle odst. 2 považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

V ust. § 14 b) cit. zákona je upravena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, v odst. 1 je uvedeno, že rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Přitom dle odst. 2 se pro tyto účely rozumí rodinným příslušníkem

- a) manžel či partner osoby požívající doplňkové ochrany,
- b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,
- c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo
- d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 11

Předpokladem udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny manželu osoby požívající doplňkové ochrany je trvání manželství (partnerství) před udělením doplňkové ochrany cizinci, v případě polygamního manželství, má-li již tato osoba

požívající doplňkové ochrany manžela žijícího s ním na území České republiky, nelze udělit doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny další osobě, která je podle právního řádu jiného státu manželem osoby požívající doplňkové ochrany.

S ohledem na námitky žalobce o nedostatečném zjištění všech podstatných skutečností, týkajících se jeho věci, soud nejdříve k námitce o jeho nespokojenosti s předchozím řízením plně odkazuje na odůvodnění žalovaného v rozhodnutí ze dne 7. 10. 2015, kde žalovaný na str. 6 – 7 řádně popsal skutečnosti, které se k dřívějšímu jednání vztahují, fotokopie těchto dokumentů o průběhu tohoto jednání jsou obsaženy i ve správním spise. K námitce žalobce pak soud uvádí, že po přezkoumání a projednání věci neshledal žádné pochybení žalovaného při zjišťování podstatných okolností věci. Správní orgán přijal žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany, provedl s ním řádný pohovor za účelem zjištění všech skutečností, které žalobce považuje za podstatné ve své věci žalovanému sdělit, shromáždil potřebné podklady a k žádosti žalobce tyto doplnil. Žalobce ve sdělené lhůtě žádné důkazy nepředložil, s těmito skutečnostmi se žalovaný řádně vypořádal na str. 4 – 5 svého rozhodnutí. Citované podklady jsou jednak součástí správního spisu, žalobce s jejich výčtem byl seznámen, žalovaný pak tyto cituje na str. 4, 6, 8 a 10 svého rozhodnutí. Žalovaný neshledal důvody pro udělení azylu dle § 12 písm. a) zákona o azylu, žalobce žádné skutečnosti, které by mohly vést k závěru, že byl v zemi původu pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nesdělil, a závěr žalovaného shledal soud správným. V žalobě žalobce namítal, že splňuje podmínky ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, konkrétně pak pocituje důvodnou obavu z pronásledování z důvodu příslušnosti k sociální skupině vymezené subjektivně vnímanými charakteristikami skupiny osob, které podporují separatistické hnutí v Doněcké lidové republice a je na ně, s ohledem na aktuální rusko-ukrajinské vztahy, velmi negativně pohlíženo, jsou často podrobováni útokům ze strany extremistických skupin a hnutí a šikanóznímu jednání ze strany orgánů státní správy. Krajský soud souhlasí s hodnocením těchto sdělení žalobce tak, jak jej provedl žalovaný na str. 6 – 7 žalobou napadeného rozhodnutí a doplňuje, že žalobce nijak nedoložil ani svoji účast podílu na firmě svého strýce, ač takovou možnost jistě měl, ani žádným způsobem nedoložil jakýkoliv finanční příspěvek, ač toto mohl žalovanému bez dalšího předložit též, když v pohovoru ze dne 23. 4. 2015 uváděl, že příspěvky zasílá přes banku Western Union. Jeho další konstrukce, směřující k závěru o jeho příslušnosti k sociální skupině osob, které podporují Doněckou republiku, je naprosto nepřesvědčivá. Soud neshledal žádný vážný důvod, pro který by žalovaný byl povinen shromáždit žalujícím namítané podklady a jím uváděné obavy z pronásledování pro jím tvrzený důvod neshledal azylově relevantním ve smyslu § 12 písm. b). K námitkám o nesprávném zhodnocení žalobcova zdravotního stavu a jeho možnosti zajistit si adekvátní péči na Ukrajině soud připomíná, že žalobce označil svůj zdravotní stav v žádosti o udělení mezinárodní ochrany za dobrý, má pouze žaludeční vředy, což zcela jistě není žádné natolik vážné onemocnění, které by nemohl běžně léčit na Ukrajině, nic podobného žalobce ani netvrdil. Vzhledem k tomu, že rodina žalobce žije v regionu, který není nijak ozbrojeným konfliktem ohrožen, žalobce má jistě možnost hledat u ní pomoc, jeho sociální situace tak není rovněž azylově relevantní a žalovaný míru správního uvážení co do existence či neexistence důvodů, hodných zvláštního zřetele, v daném případě nezneužil ani nepřekročil. Soud dále poukazuje na dostatečnou argumentaci žalovaného k sdělení žalobce o tom, že nechce bojovat, žalovaný se na str. 7 – 8 rozhodnutí ve věci vyčerpávajícím způsobem vypořádal jak s problémem opakované

argumentace soudů ohledně obav žadatelů z Ukrajiny z případné branné povinnosti v návaznosti na mezinárodní úmluvy, tak s hodnocením bezpečnostní situace na Ukrajině, která je dlouhodobě zhoršená ve dvou východních oblastech, azylově relevantním důvodem však není. Krajský soud považuje žalobcem uváděné obavy z případné vážné újmy ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu v návaznosti na argumentaci, kterou žalobce sdělil ve vztahu k § 12 písm. b) zákona o azylu za účelové tvrzení, které ničím nepodložil, ač, jak soud výše uvádí, to učinit mohl. Soud nezpochybňuje problémy, které právě ve vztazích mezi různě smýšlejícími skupinami a hnutími v souvislosti se vznikem Doněcké a Luhanské republiky a s existencí proruský a proukrajinsky smýšlejícím obyvatelstvem nejen na uvedeném území, ale na celé Ukrajině existují, jsou nejen obecně známy, ale plynou i z žalovaným shromážděných podkladů, např. konkrétně Informace HRW z 29. ledna 2015. V případě žalobce však jím sdělené informace nejsou důvěryhodné, a to nejen z důvodů, uvedených soudem výše, ale i z důvodu, že tyto sdělil až v průběhu posledního pohovoru. Je nelogické, aby se ke skutečným důvodům žalobce s historií třetí žádosti o mezinárodní ochranu vyjádřil až v průběhu pohovoru, posledně provedeného. Jím uváděný důvod rovněž nelze hodnotit jinak, než jako účelový. Pokud se týče ust. § 13 a § 14b zákona o azylu, soud konstatuje bez dalšího, že tato ve svých důvodech v případě žalobce naplněna nejsou. Po přezkoumání a projednání věci proto soud konstatoval, že žalobce nesplňuje podmínky §§ 12 – 14b) zákona o azylu, žalovaný při vydání zamítavého rozhodnutí ve věci nepochybil, soud pak neshledal ani žádnou vážnější vadu řízení. K sdělení žalobce v průběhu soudního jednání o tom, že uzavřel sňatek v ČR, pak soud pouze doplňuje, že k získání legálního pobytu na zdejším území tak může žalobce využít i institutů zákona o pobytu cizinců. Krajský soud s odkazem na ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když ve věci úspěšný správní orgán náhradu nákladů řízení neúčtoval.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 26. září 2016

JUDr. Jana Kábrtová v. r.
samosoudkyně